

עת"א 21936/03 - משה הראל הרשטייך נגד שירות בתי הסוהר

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"א 17-03-2019 הרשטייך(אסיר) נ' שירות בתי הסוהר-מחלקה האסיר - זימונים ואח'
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט ארץ יקואל
עוותר	משה הראל הרשטייך (אסיר)
נגד	שירות בתי הסוהר
משיב	

פסק דין

העוטר, אסיר פלילי, הגיע עתירה זו כנגד החלטת המשיב שלא לאפשר לו לעשות שימוש במערכת תקשורת טלפוןית נוספת יותר מזו הקיימת ושלא לאפשר לו פתיחת מספרי טלפון בקידומת 1800 למספר בודד, שיבדק מראש ויאושר. כן עוסקת עתירה זו בהחלטת המשיב שלא לאפשר לאסירים לרכוש מעל שני כרטיסי חיוג בעת כניסה לביקור.

רקע

1. העוטרណון לעונש מאסר בן 30 שנים, בגין עבירות רצח. העוטר החל לרצות את מאסרו ביום 11.5.1996 והוא צפוי לסיים את מאסרו המלא ביום 10.5.2026.
2. בשל מצבו הרפואי, שווה העוטר באגף ההפרדה ובבידוד.

תמצית טענות הצדדים

3. העוטר טוען כי עליות השימוש במערכת הטלפון שעומדת לרשות האסירים הן גבירות ביתר, כדי פגעה בלתי מידית בזכותו. העוטר הדגיש כי דמי החיבור הם 13.99 אגורות לכל דקמת שיחה ולנוכח מגבלת סכום הרכישות הכלול בקנטינה, העומד על 1,600 ₪ - הוא נאלץ לבחור בין רכישת אוכל לבין דקמת שיחה עם יקיירו ובני משפחתו. העוטר הוסיף והדגיש, כי הוא שווה בבדוד בשל מצבו הרפואי ולכן האמצעי היחיד העומד לרשותו, לשם שמירה על שפיותו, הוא הק舍 הטלפוני עם בני משפחתו. כמו כן, לנוכח שהייתו בבדוד והצורך המשמעותי שבסמירה על קשר עם בני משפחתו, מצין העוטר כי הוא נקלע להוצאות גבירות יותר בשל השימוש בטלפון. העוטר הוסיף והטעים, כי מבירור שערך עם חברות תקשורת אחרות, נמצא כי קיימות אפשרויות חלופיות זולות יותר, כ "בק" ו "הוט", בעוד שאין כל מניעה בטוחנית להתקשרות עמן. העוטר הוסיף וטען, כי חברת "שחף" המספקת את המערכת הקיימת כיום אצל המשיב, מאפשרת להגדיר מספר חיוג חינם (1800) למספר אחד עבור אסיר ספציפי ואין כל מניעה בטוחנית, או מעשית מפני התרת אמצעי זה לשימוש האסירים. כן סבור העוטר, כי יש להגדיל את מכסת הcartisim הניתנת לרכישה בעת ביקור, משניים, כדי

ארבעה.

4. המשיב, מנגד, טוען כי יש לדוחות העתירה. לשיטתו, אפשרות התקשרות הטלפונית העומדת לרשות האסירים הוסדרו במסגרת פקודת הנציבות 04.36.00 - "קשר טלפוני של אסירים" (להלן: "הפkodeה"), הקובעת כי התקשרות הטלפונית מהוות הטבה ובלבד שתחסם האפשרות לשיחות כניסה וخروجם נלוויים. המשיב הבahir, כי מערכ הטלפונים מבוססת על "מערכת שחף" - מערכת טלפון המופעלת באמצעות חברות "בנט", לאחר שזכה במכרז פומבי והחליפה את מערכת הטלפונית הקודמת שהותקנה ותחזקה על ידי חברת "בק". ציון, בהקשר זה, כי מבירור שנערך מול ראש תחום התקשרויות המשיב, עולה כי תעריפ השיחות הנוכחיים זולים משמעותית מalto שהוצעו על ידי חברת "בק". עוד הובהר, כי תכילתיה של מערכת זו למניע אפשרות לביצוע עבירות פליליות מתוך כתלי בית הסוהר ולאפשר ניהול מוסדר של הטלפונים, אשר יבטיח את שמירת הסדר, המשמעת ובטחן הציבור. המשיב הוסיף והפנה להתייחסות חטיבת המודיעין, ממנה עולה כי אסירים מנצלים את מערכת הטלפונית לביצוע עבירות פליליות מבין כתלי בית המאסר ולשם כך נועדה מערכת "שחף", שבאמצעותה ניתן להגביל דרכי תקשורת שבahn ניתן לעשות שימוש למטרות פלilioות. אף ברגע לעניינו של העותר, הטעים המשיב כי קיימים מידע מהשנה האחרונות, המצביע על מעורבות שלילית מצדו באמצעות שימוש בטלפון וכן אין להתריר לו להשתמש בקידומת 1800.

אשר לכמויות כרטיסי החיג הנינטנים לרכישה בעת ביקור, טוען המשיב כי בהתאם להוראת סעיף 10(ג) לפkodeה, אסיר רשאי לקבל עד שני כרטיסי חיג במהלך כל ביקור, בעוד שהעוטר זכאי לשני ביקורים בחודש וכן אין כל מניעה שיקבל ארבעה כרטיסים בחודש (שנתיים בכל אחד משנה הביקורים). המשיב סבור כי בנסיבות הקיימות, זכויותו של העוטר אין נפגעות יתר על המידה וכי אין בטענותיו כדי להצביע על חוסר סבירות בהנהלותו, המצדיק התערבות שיפוטית.

דין והכרעה

5. לאחר שעניינו בעונות הצדדים ולאחר שקלטי את מכלול השיקולים הנדרשים לעניין - נחה דעתו כי דין העתירה להידחות. שוכנעתי כי הנהלותו של המשיב סבירה, לא איתרתתי בה פגעה בלתי מידתית בזכויות העוטר, או חריגה ממתחם הסבירות המנהלית ולא מצאתי לנכון להתערב בה.

6. תפקידו של בית המשפט הדן בעתירת אסיר אינו להחליף את שיקול דעתה של הרשות בשיקול דעתו. בית המשפט לא יתערב בהחלטות המשיב, אלא במקרים חריגים, בהם נזהה כי נפל פגם בשיקול הדעת המנהלי, חוסר תום לב, שרירות, התעלמות משיקולים ראויים והتبססות על שיקולים בלתי רלוונטיים (ר' רע"ב 2416/05 פלוני ז"ל נ' שירות בגין הסוחר (16.8.2007); רע"ב 8326/16 וידובסקי נ' שירות בגין הסוחר (1.1.2015); רע"ב 509/15 נחושתן נ' שירות בגין הסוחר (12.4.2015)).

7. לנכיב שירות בגין הסוחר הסמכות להסדיר בפקודת נציבות את סדרי המנהל, המשטר, המשמעת והפעולה התקינה של מוסדות המשיב, לרבות ביחס לקשר הטלפוני של אסירים (ר' סעיף 80א' לפkodeה בגין הסוחר [נוסח חדש], התשל"ב-1971]). במסגרת זו ניתנה הפkodeה שבה נקבע, בין היתר, כי האפשרות להתקשרות באמצעות טלפון ציבוררי המותקן בבית הסוחר עם בני משפחה וגורמים אחרים היא טובת הנאה והיא כפופה לסיגים, אישורי הרשות וגורמי הבדיקה.

אין חולק של ממש כי הקשר הטלפוני, שהוא חשוב לכל אדם, חשוב במיוחד לאסיר. הוא נעוז בזכות לחופש הביטוי

המקנית כל אדם ואף יש בו כדי לשרת את האינטרס החברתי שבсмерה על התא המשפטי וביעודם קשיים חברתיים. בנוסף, הקשר הטלפוני עשוי להחולש תופעות של תשוכן ועינויים מצד האסירים, העולות להוביל לפגעה בסדר ובביטחון, בתוך בית הסוהר ומחוץ לו. כאשר מדובר באסיר המצוី בתנאי הפרדה, זוכה הקשר הטלפוני לחסיבות יתרה, לאור "המגדה יהודישלאסירה הפרדה, שימושה ניתוק מסיבי מהתוועדה היחסונית" (ר' רע"ב 8020/09 אבוטבול נ' שירות בתי הסוהר (26.7.10)).

מנגד, יש להגביל את חופש הביטוי של האסיר על מנת לשמור על הסדר והביטחון. המוגבלות המוטלת על השימוש בתלפון על-ידי אסירים, כמו כל החלטה מנהלית, חייבות לעמוד, בין היתר, ב厰ן הסבירות והמידות (ר' רע"ב 7/97 6561/97 מדינת ישראל נ' מנדلسון ואח' (22.12.98)).

8. בהתאם הדברים לעניינו של העותר; לא נמצא בהתנהלות המשיב כלפי העותר חוסר תום לב, שירות, התעלמות משיקולים ראויים והتبשות על שיקולים בלתי רלוונטיים. לאイトרתי חריגה ממתחם הסבירות המנהלי מצד גורמי המשיב, או פגעה בלתי מידתית בזכויות העותר.

9. אשר לטענת העותר בדבר הזולת תערIFI השימוש בתלפון, התרשתי כי לא נסתרה עמדת המשיב לפיה מערכת "שחף" נבחרה במסגרת מכרז ציבורי כדין ולאחר שהציגה את המחיר הזול ביותר לדקמת שיחה (ר' אף עת"א 16-06-2381 אביטן נ' שירות בתי הסוהר (13.10.16)). בנסיבות אלו, קיים קושי לקבל את עמדת העותר לפיה קיימת מערכת שביבלהה לספק שירות דומה בתעריפים נמוכים יותר ולאイトרתי הצדקה להתרבות בהתנהלות המשיב בהקשר זה.

10. אין בידי לקבל את טענות העותר ביחס לכמות כרטיסי החיבור שניית לרכוש במסגרת ביקור ובדבר הפגעה בזכותו לרכוש דברי מאכל בקנטינה. יפים לעניינו הדברים שנקבעו ברע"ב 98/1662 מדינת ישראל נ' שקולניק (12.7.98), כאמור:

"הנו סבורים שמתן אפשרות לרכוש כרטיסי טלכרט בקנטינה עד לגובה הסכום המותר בהזאה לאסיר באותו חודש, לצורך האפשרות לקבל מבני המשפחה... עונה בצורה סבירה על צרכי שמירת הקשר של אסיר עם בני משפחתו ואחרים עם ברצונו לשוחח טלפוןנית".

לא נסתרה עמדת המשיב שלפיה העותר זכאי לשני ביקורים חדשים אחד מהם הוא רשאי לקבל עד שני כרטיסי חיבור, זאת בנוסף לרכוש כרטיסי חיבור במסגרת הקנטינה. סבורי כי גם בהקשר זה, מדובר בהתנהלות סבירה ומידתית מצד המשיב, שאינה מגבשת עילה להתרבות שיפוטית (ר' רע"ב 6/13 מוסלי נ' מדינת ישראל (11.4.13)).

אוסיף ואצין, בבחינת למעלה מן הצורך, כי בהיותו אסיר השווה בבדיקה ממשך תקופה ארוכה, יכול ונitin להשווות את עניינו לעניינם של אסירים השווה בתנאי הפרדת יחיד. בראוי זה, יכול שהעותר זכאי לשוחח בתלפון ממשך שעתיים ביממה, שאוותן ניתן לחלק לשלש פעימות שונות (ר' פקודת הנציבות 04.03.00 - **"חזקת אסירים בהפרדה"**, עמ' 18 ס'ק 6; רע"ב 8020/09 הנ"ל). העותר לא טען לפניי כי הוא אינו זוכה למכסה יומית זו. כמו כן, לא התרשתי כי עלות המცברת של שתי שעות שיחה יומיות בחודש, גורעת יתר על המידה מיכולתו של העורר לרכוש מוצרים אחרים בקנטינה. העותר ציין לפניי כי עלותה של ساعת שיחה היא 10 ₪ (ר' פרו' הדיון מיום 19.7.17, עמ' 4 ש'ו 27-25). לפיכך, עלותן הכוללת של שתי שעות שיחה ביום, ממשך 31 ימים, היא 620 ₪. זאת אף מבלי להתחשב בארכובת כרטיסי החיבור שניתן לקבל באמצעות ביקורים. יוצא, אפוא, שאם נפחית מסכם

הרכישות המקסימלי בקנtinyne (1,600 ₪), את הูลות המקסימאלית של שיחות הטלפון (620 ₪), נמצא כי נותרת לעוטר קיימת יתרה בלתי מבוטלת לרכישות בקנtinyne.

11. אשר לטענת העוטר לפיה יש להתר לו את השימוש בקידומת 1800, ביקשתי את הצדדים לנסות ולבוחן אפשרות לגבש הסכמתה בהקשר זה, אך משלא צלח הדבר, אין לי אלא להכריע גם כאן על פי העבודות והדין. מקובלת עלי עמדת המשיב לפיה קיימים יסוד סביר לחשש כי קידומת זו עלולה לשמש לביצוע מעשים פליליים. מכאן שאיסור זה, על הפגיעה שהוא מסב לזכויות האסירים, הוא סביר ויש בו כדי לאזן נכונה בין זכויות האסירים לבין האינטרס ששמירה על שלום הציבור, בטחונו ובטחון בית המאסר (השווה: עע"א 2311/01 הרשטייך נ' שירות בתי הסוהר (23.10.02); עע"א 01/2013 שטוכין נ' שירות בתי הסוהר (20.4.05), מהפנית המשיב; עע"א (ת"א) 1745 בן-איבגי נ' שירות בתי-הסוהר (14.11.01)). במיחוד כך, לנוכח המידע המודיעיני שהוצע לעוני (ר' ידעה מס' 2352493; וכן מענה לעתירה מעת חטיבת המודיעין, מיום (16.7.17).

12. בנסיבות אלו, ראייתי לנכון לקבל את עמדת המשיב, לפי הוראות הפקודה, אכיפתן ומכלול התנהלותו ביחס לזכויות העוטר, מבטאיםஇzion ראו בין האינטרסים של העוטר לפגיעה מידית בזכותו לקשר טלפוני ולחופש הביטוי, לבין חובהו של המשיב לדאוג לשalom הציבור, להתנהלות התקינה של מתקנו ולבטחונם. לא מצאת שナル פגם בשיקול דעתו המנהלי של המשיב, לא תרשמתי כי התנהלות המשיב חרוגת ממתחם הסבירות, או כי זכויות העוטר נפגעות במידה העולה על הנדרש ושאיתנה לתקילת ראייה.

לאור המוקbez - העתירה נדחית בזאת.

13. עם זאת, לנוכח חשיבותו של הקשר הטלפוני לציבור האסירים ובפרט לאסירים השוהים בבודוד מוחלט כעוטר, על המשיב להוסיף ולטור אחר דרכי אפשרות להקלת השימוש בטלפון, להוזלו ולשיפור השימוש שעווים בו האסירים. עמד על כך כב' השופט י' זמיר (כתוארו אז), כבר ברע"ב 6561/97 הנ"ל, כאמור:
"כך או כך, ראוי כי שב"ס ישוב וישקול את עמדתו בעניין זה מעט לעת, תוך שיתוף מומחים בתחום התקורת, ומתוך מוגמה להקל על האסירים את השימוש בטלפונים הציבוריים. אל יהיה הדבר קל בעיננו".

כמו כן, יפים לעניין זה הדברים שנקבעו ברע"ב 09/2008 הנ"ל, כאמור:

**"...כאזבולטבמיוחדהமדה'יחודיישלאסירההפרדה, שממענהניתוקמסיבימהעלמהחיצוני,
ニימוקצההמצדייקלדעתנוהתיחסותוניגמישאהכלניתןלאפשרותהקשררעפהחוץ,
כמובככפו להגבלותהנובעותמאילוציאמיםוגיםשוניים, כללייטואנדיבידואליים...".**

14. סבורי, אפוא, כי לאור עניינו הפרטני של העוטר, הנעוץ במצב בראותו הייחודי, ראוי כי המשיב יוסיף ויבחן, מעט לעת, אפשרויות למתן הקЛОות בנושא.

לידיעת הצדדים.

ניתן היום, ט' כסלו תשע"ח, 27 נובמבר 2017, בהעדר הצדדים.

